

تأثیر قابلیت‌ها و منابع تکنولوژی اطلاعاتی سازمان بر مزیت رقابتی و عملکرد مالی

بهناز خدایاری^{۱*}

مهتاب اکبری^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۱/۱۸ تاریخ چاپ: ۱۴۰۱/۰۳/۱۴

چکیده

همواره در اکثر سازمان‌های جهان مدیران و رهبران سازمانی در پی ارتقا و بهبود عملکرد سازمان‌های خویش می‌باشند. از سویی، یکی از مهم‌ترین عوامل در محیط‌های تجاری با پویایی بالا دستیابی به مزیت‌های نو و منعطف با شرایط بازار می‌باشد. در چنین شرایطی، تنها عاملی که می‌تواند سازمان و مدیران را در مواجهه با این شرایط موفق کند داشتن اطلاعات مؤثر و کارآمد است. از این‌رو در پژوهش حاضر تلاش شده‌است، تأثیر قابلیت‌ها و منابع سیستم‌های اطلاعاتی در کسب مزیت رقابتی و ارتقاء عملکرد مالی سازمان در صنعت بانکداری مورد بررسی قرار گیرد. این تحقیق بر اساس هدف کاربردی و بر اساس ماهیت گردآوری داده‌ها توصیفی-پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری این تحقیق شامل مدیران شعب بانک ملی در سطح شهر تهران است که تعداد آن‌ها ۵۱۴ نفر گزارش شده‌است. از این جامعه آماری با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای و با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۲۲۰ نمونه انتخاب و پرسشنامه‌ها در بین آن‌ها توزیع شده است و داده‌های به دست آمده با استفاده از روش مدلیابی معادلات ساختاری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند. جهت تعیین اعتبار و روایی پرسشنامه در این تحقیق از روش اعتبار محتوا استفاده شده است و نتایج نشان داده‌اند که پرسشنامه از اعتبار لازم برخوردار است. همچنین، ضریب آلفای کرونباخ به دست آمده نشان داده است که به پایا بودن ابزار سنجش پژوهش می‌توان اتکا نمود. نتایج آزمون نه فرضیه در این پژوهش نمایانگر آن است که منابع انسانی، دانشی و رابطه‌ای در حوزه فناوری اطلاعات بر قابلیت‌های برنامه‌ریزی استراتژیک سازمان در این حوزه، تأثیر مثبت و معناداری دارند. قابلیت‌های برنامه‌ریزی استراتژیک نیز بر توانمندی سازمان در زمینه مدیریت پروژه‌های فناوری اطلاعات و میزان کارآفرینی سازمان، تأثیر مثبت و معناداری دارد. از طرفی توانمندی مدیریت پروژه‌های فناوری اطلاعات بر میزان کارآفرینی مؤثر بوده و میزان کارآفرینی و مزیت رقابتی سازمان در حوزه فناوری اطلاعات نیز تأثیر مثبت و معناداری بر عملکرد مالی داشته است.

کلمات کلیدی

قابلیت‌های برنامه‌ریزی استراتژیک سازمان، مدیریت پروژه‌های فناوری اطلاعات، میزان کارآفرینی، مزیت‌های رقابتی سازمان، عملکرد مالی سازمان.

۱. استادیار، گروه مدیریت بازرگانی، واحد فیروزکوه، دانشگاه آزاد اسلامی، فیروزکوه، ایران، نویسنده مسئول.

۲. دانش آموخته کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی، واحد فیروزکوه، دانشگاه آزاد اسلامی، فیروزکوه، ایران.